

vitale Interesser, som havende saa stor Betydning for Landets Fremtid, at man ikke kan forsvare at nægte dem. Derfor ere vi ogsaa villige til at gaa med til disse to Lovforslag. — Der foreligger imidlertid et andet Lovforslag i Folketinget, som ogsaa vil kræve store Tilskud fra Staten, og til hvilket vi ikke stille os paa samme Maade. Det er Forslaget om Den sjællandske Bondestands Sparekasse og det dermed i Forbindelse staaende Tilskud fra Statens Side. Vi kunne ikke give Lovforslaget i den Skikkelse, det har nu, vor Tilslutning. Vi kunne ikke give den hverken af finansielle eller af principielle Grunde. Vi leve her i Danmark i et demokratisk Samfund, under et demokratisk Styre. Skønt dette ikke er mit Ideal, vil jeg ikke benægte, at et sundt og kraftigt Demokrati ogsaa kan skabe et sundt og kraftigt Statslegeme, men for at det skal naas, maa det ogsaa være et sundt og kraftigt Demokrati. Det er ikke tilstrækkeligt i Tale og Skrift at bedyre sit demokratiske Sindelag, man maa ogsaa tage Konsekvenserne af det, og en af Konsekvenserne for et Demokrati er mere end for andre: Ansvarsfølelsen. Hvis Ansvarsfølelsen ikke er til Stede hos et Demokrati, indenfor dettes Partier, saa naa vi det værste af alt, og det er et Flertalstyran. Nu skal jeg ikke bebrejde Reformpartiet, at der iblandt deres Førere har været en Bedrager; det er noget, som kan hænde i alle Partier, noget, som ingen er sikret imod, men jeg mener rigtignok, at et Parti, som ifølge sin numeriske Overvægt har været i Stand til at styre Landet gennem en Aarrække, har en Forpligtelse til selv indenfor sine Rammer at søge, før det søger andetsteds, at læge de Saar, som ere slaaede af en af deres. Jeg mener, at hvis Reformpartiet, et af de demokratiske Partier, har den rigtige Ansvarsfølelse, saa er det ikke tilstrækkeligt at dekretere, at alle Landets Borgere skulle betale for at mildne de Saar, som ere slaaede af en af deres, men det maa gøre Begyndelsen selv for at vise, at det er oftervilligt.

Harald Jensen: Det er jo ikke saa overordentlig hyggeligt at se tilbage paa det Aar, der er gaaet, siden vi sidst behandlede Finanslof her i Tinget. Det har, for at bruge et meget mildt Udtryk, været et meget vanskeligt Aar, det er, ligesom Ulykkerne ere styrtede ned over os i det. Det begyndte med, at vort Pengevæsen viste sig i høj Grad usolidt, at vore store Penge-

institutioner var gaaede ind paa meget usolide Veje, og dernæst fik vi her i Landet en af disse Storbedragere, som man ellers kun finder i meget store Lande. Eftervirkningerne af disse to Forhold have jo været ganske alvorlige. Vi kende dem for det første Forholds Vedkommende i Købstæderne og navnlig i København derved, at vort Næringsliv fik et ganske alvorligt Knæk. Og Eftervirkningerne af det andet Tilfælde kender man ude paa Sjælland ved det store Tab, som Den sjællandske Bondestands Sparekasse led, og som har overordentlig stor Betydning for en Masse Mennesker. Staten traadte jo til og garanterede Bankerne, saa at de værste af Bankkrisens Følger forhindredes, og nu ligger der, hvad ogsaa det ærede 2det Medlem for 10. Kreds (Frijs) gjorde opmærksom paa, i Folketinget Forslag om at søge at mildne den anden Ulykkes Følger. Jeg vil dog ligesom det ærede Medlem tro, at man maatte kunne finde en anden Udvej end at give et kontant Tilskud af Statskassen. Jeg vilde tro, at man maatte kunne finde en anden Maade, hvorved man ikke gav Gaver af Statskassen — og det gør man her —, selv om det ogsaa er for at mildne Ulykkens Følger. Statskassen er jo dog en fælles Kasse, som vi alle have Part i, baade fattige og rige, og der er, synes mig, meget utitalende i, hvad jeg ogsaa udtalte, da vi havde Bankgarantiloven til Behandling, at de fattige, der ingen Midler have i Sparekassen, de der maa føre den haarde Kamp daglig for at erhverve blot det nødvendigste til Livets Ophold, skulle være med til at betale for de Folk, der have Penge i Sparekassen eller dog kunne henregnes til de velhavende. Det forekommer mig, at man maatte kunne komme en anden Vej, og jeg vil tillade mig at spørge, om man ikke kunde gaa den Vej at yde Sparekassen et tilstrækkelig stort Laan til den Rente, vi selv give, altsaa en forholdsvis billig Rente at arbejde med, saa at Sparekassen derved selv kunde oparbejde sig. Det var dog et Forsøg værd. Det blev ganske vist ogsaa en Villighed, en Gave, kan man sige, fra vor Side, men Forholdet blev dog ikke saa grelt, som hvis vi givet et kontant Tilskud.

Er det Aar, der er gaaet, ikke hyggeligt at se tilbage paa, saa er det jo heller ikke saa overordentlig hyggeligt at se frem efter. Se vi paa Finanslovforslaget, som det foreligger, finde vi, at der er Udgifter, som stadig vokse, uproduktive Udgifter. Jeg sigter til Udgifterne paa §§ 22,